

10) Բազմաբանունը բաց է ամեն օր (բացի, ասի օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը: Յայտարարությունները ընդունվում են ամեն լրգրանիքով: Յայտարարությունները բաժին 2 հյ, ընկալման է համար կրկնապատիկ

ԽժԲ ազդրուլթիւնք ստանում է և սեպհական հեռագիրներ

Օտար բաղաճններից զիմում են խմբադրութեան՝ Тифлисъ, въ
Редакцію ежедневной газеты «НОРЪ-ДАРЪ» ևամ Tiflis (Caucase)
Rédaction du journal «Nor-Dar».

ԾԱԽՆՈՒՄ ԵՆ

Ձանաղան տեսակ աւելորդ ամանեղէններ և կահ կարասիք բռն-
ֆետներէ, հիւրանոցներէ և պանդոկներէ համար, բիւրաքներ, մար-
մարէ սեղաններ և առհասարակ սենեակների համար ամբողջ կա-
նաւորութիւն, նոյնպէս և որոնում են ընկեր 3000 բուրջով ձեռնտու
գործի համար:

Մանկության և երիտասարդության հարցերի վերաբերյալ Գերագույն խորհուրդ, դրան № 141

2-1

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ա. և անջնարդող. — Հայտք բերի Քրիստոսի:
 Հեռագիր բնի:
 Քրոնիկան. — Լուսերի Մասնախոսական անթարկ (Վերջ): Միթէ իրաւացի չէ:
 Դիթաւկոս թիւնն եր. — Ուսթրի:
 Քաղաքական. — Քաղաքական լուսերի:
 Իսաւր լուսերի:
 Երկրորդական հեռագիրն եր:
 Տեղեկատու:
 Յայտարարութիւնն եր:

Քիֆլիս, 19 յունուարի 1890.

ՀԱՅՈՑ ԲԵՄԸ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ

Թիֆլիսում Հայոց բեմը փակուած է. փակուած է նաւ Համար, որ Հայ յաշատ Թիֆլիսը չունի իւր սեպհական բեմը, չունի գերաստնական խումբ, իսկ նա՞ որ պարտաւոր էր պահել և պահպանել Հայոց բեմը Թիֆլիսում, այսինքն Հայ ինտելիգենցիան, դա մի այնպիսի գանգուած է, որի նմանը դժուար՝ թէ մի ուրիշ տեղ գտնուի։ Այդ է պատճառը, որ գաւառական լեռնակա՞ծ փոքրիկ քաղաքներում արգէն Հայիեհն ներկայացումներ տեղի են ունեցել և պատրաստուած են ներկայացումներ տալու, այն ինչ Թիֆլիսում թատրոնատերների մի ներկայացում տնգած չենք տեսել, թէպէտև ձմեռն անոնում է։

Միմիային Հայ կանանց ընկերու-
թեան շնորհիւն է, որ մի ներկա-

անկեղծ սրտով և ընտիր զգացում-
ներով:

Արդ, եթէ այդպիսի գործիչներ
չեն կարողացել Հայոց թաւորոնի
գործն առաջ տանել և տասնեակ
տարիներէջ յետոյ Թիֆլիսը թաւ-
րոնի կողմէջ յետադիմել է, ինչ
պիտի կարողանան անել թաւորոնի
գործի Համար արնպիսի մարդիկ,
որոնք զուրկ են վերը լեշած գե-
ցումներէջ, որոնք Համար թաւորոնի
գործը նպատակ չէ, այլ միջոց, ո-
րոնք թաւորոնի գործին միջամը-
տում են միմիայն նրա Համար,
որովհետեւ ամեն գործի գլուխ ան-
ցնելու հիւանդութիւնով բռնուած
են և այդ ոչ թէ իրենց բնաւ-
րութեան ոյժից, այլ շրջապատող-
ների անմտութիւնից:

Կարճում ենք մեր խօսքը. թա-
րոնասէրներով, մասնաւոր ներկա-
յացումներով, ակումբներով Հայոց
Թատրոն չի Հաստատուել Թիֆլի-
սում. անհրաժեշտ է, որ Թիֆլի-
սի Հայ Հասարակութիւնն ունե-
նայ իւր սեպական թատրոնական
շինութիւնը իւր բոլոր պարագա-
ներով և դերասանական խմբով:
Այդ գործը կարող են միայն զը-
լուի բերել զբականութեամբ պա-
րագլոյները, թատրոնի գործը Հաս-
կացող և Հայոց բեմին հոգով,
մտքով և սրտով մօտիկ մարդիկ:
Երբ դրանք գործին զլուի կանգ-
նեն, Հաւատացած ենք, որ վո-
ղատէր ազնիւ Հայեր կը դանուին,
որոնք կօգնեն գործին և թատրո-
նի գործն առաջ տանող ընկերու-
թեան:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ᐱᐱ ᐱᐱ ᐱᐱ ᐱᐱ ᐱᐱ

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 18 յուլիսիսի.—
Երկաթուղային ընդհանուր Հա-
մագումարը որոշեց.—Ռուսիայում
բացուող ցուցահանդեսներն ու-
ղարկուող առևտրականքն ուղարկելիս
կարգադրուած ճանապարհածախսը
վերցնել, իսկ վերադարձնելիս ձրիա-
նար վերադարձնել: Եկսպոնէնտ-
ները ցուցահանդէս գնալիս վճա-
րելու են ամբողջ ճանապարհա-
ծախսը, իսկ վերադարձնալիս ո-
րինչ չպիտի վճարեն: Ձանադան
Համագումարների դելեգատնո-ան-
գամների Համար վերադարձը ձրի է
շուրը երեք կարգի վազօսներում

Վերջնապես մշակուած և պե-
տական խորհրդի քննութեան ներ-
առնուած է որսորդական նոր օ-
րինագիծը, որի զօրութեամբ նոր
անոններէ զորածաղուծիւնը յանձ-
նուած է տեղական պահստներէն
և գիւղական ոստիկանութեան:

Երէկ վախճանեցաւ Պետեր-
ուրգի հաշտարար համագումարի

աւագ նախագահ Հօֆմայստէր 0.
Ի. Կվիստը:

Լրագիրները հառաջած լուրերի
նայելով, պահեստաւոր փոքր չափ
(կալիբր) հրացաններն անլարմա
հն նորագիւտ անծուխ վառօդ
համար:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ. — Միացեալ-Նա
հանգների կառավարութիւնը պաշ-
տօնապէս ճանաչեց Բրազիլիայի
Հասարակապետութիւնը:

(Նրեկ. Հեռ. չորրորդ երեսում)

የ ገ በ ን ስ ሃ በ ን

Թուրքիայի Բասոր ծովափնայն քաղաքում խորհրան խիստ տարածուած է չառ զոհեր է տանում մինչև այժմ զոհերի թիւը հասնում է 3000-ի, որի մէջ նաև անգլիական հիւպատոս Բոբերտսոնն իւր երկու որդոց հետ և աստորական բժիշկ Կոսէիլը, Յունական «Neologos» Թերիկի ասեղով, վերջին ժամանակներս անկարգաւ խորհրայի ներս պայ մուտք գործելու երկիւղը:

Երկնայա համարում իբրև լուր հա-
ղորդել էինք, որ Քիջիլսում իրենց սը-
նանկ են հրատարակել շուշեցի հողայրը
Բ-հանները Գործին հետախուռ լինելով
և լուրը ստուգելով ուրախ ենք յայտ-
նելու, որ այն լուրը հիմնովին սխալ է
և այդպես րաշ չկայ:

Անտարակոյս թշնամիների կողմից
տարաժառանգ է այդ լուրը չար նպատա-
կով:

Նրկուչաթի, յունուարի 22-ին երկրիս կառավարչապետի պալատում պարահանդէս է լինելու:

Հնոր-Դարձ-ի Խժնկերորդ տարնչլիս-
նը մանկու առթիս տաացել ենը Նուրու
հայ արհեստ աւորների կողմից չնորհա-
ւորալան մի հեւազիր Նմազադութիւն
հայ արհեստաւորների բարեմադութիւն-
ների համար յայտուռ մ է իւր արտանշ
չնորհալաւութիւնը:

Թիֆլիսի Ալեքսանդրեան այգին արդեն վճռուած է քաղաքին յանձնել, Անցեալ 1889 թուի դեկտեմբերի 14-ին Բարձրագոյն հաստատութիւն է գտել Թիֆլիսի Ալեքսանդրեան արքունի այգին

Թիֆլիսի յաճանկու մասին պետական
խորհրդի կարծիքը Թիֆլիս քաղաքը
սխառությունում է, «Тиф. Лист»-ի տա-
րվ, տաս տարի շարունակ տարեկան
14500 ռ., իսկ ընդամենը 14,500 ռուբլի
հարկը գանձարանին այդու ժամը մե-
ծույթը երկաթապատ ու այգե մշկ զար-
դասածաններ չինելու համար:

Յուշուհարի 18-ին Թիֆլիսում անձնա-
սպանութիւն գործեց իշ. Յիցիանովը:

Վովկասեան ցուցանդէսը փակուե-
լոց յետոյ ի ցոյց դրուած գէնիներէ
մեծ մասը ցուցանանդէսի վարչութեան
ձեռին էր Սյօփ, ինչպէս լսած ենք, այդ
գինիները պէտքէ աճրդով ծախուին Վով-
կասի գիւղատնտեսական ընկերութեան
իւրութեան մէջ, Աճուրդը, տեղական
մերթնիքի աստիճ, լինելու է վաղը,
աւուարի 21-ին:

Ահա քանի օր է Թիֆլիսում պարզ և
ուրաք հղանակներ են լինում. հղանակը

մանաւանդ քաղցր է լինում ցերեկը,
խաղ գիշերը՝ երկնքի վրայ պայծառ լու-
սինը յիշեցնում է ամառնային գեղեցիկ
գիշերները:

Գրաշարների խորքը. Այժմա Թիֆլիսում հայոց գրաշարների շատ կարիք կայ և եկող գրաշարներ կարող են իսկոյն տեղ գտնել: Տպարաններն աւելացել են, հայերէն պարբերական և այլ հրատարակութիւնները բազմապատկուել, իսկ գրաշարների թիւը ոչ թէ չէ աւելացել, այլ պակսաւու է. որովհետեւ նրանց սակաւթիւնը գրաշարներից ոմանք տակաւ են, այլ ևս գրաշարութեամբ չեն պարապում, ոմանք արիւն գործի են գնացել, ոմանք մեռել են, բայց զրանց տեղը նոր գրաշարներ չեն պատրաստուել: Այսօր Թիֆլիսում առևտայ լեզուի գրաշար որքան կամենաք, կարող էք ձորել, բայց հայոց լեզուի գրաշարներ չկան ըստ չին. ընտրի գրաշարներ թուով մի քանի հաստ են միայն: Տպարանալի բան է, որ հայ պատանիներ դպրոցների ստոր

րուս գրաչարութեան արհեստը, որ թէ օրինաւոր պարապմունք է, թէ միտք է զարգացնում և թէ ասորուստը ապա-հովանանում Աւելի դարձանալի է, որ արհեստաւոր ծնողներ, չունեւոր մար-դիկ, ինչպէս և խեղճ քահանաներ, ա-ւելի բարեւոյք են համարուի իրենց զա-ւակներուն առ ծախարի, մանրալա-հաւիւ. մօտ ապի որոնք ամբողջ օրը պարապ ընկած ապականուած են, քան գրաչարութեան, որ, ինչպէս վերև ասե-ցինք, օրինաւոր պարապմունք է և աս-րուստն ապահովում է Գրաչարների պահանջ կայ և, անտարաձոյս, հետզհետէ այդ պահանջն աւելի կ'մեծանայ՝ Սոյդ գրաչար լինելով, լուս. էր լինիլ, որ հայ աղջիկներ գրաչարութեան արհեստով պարապէին:

Նիժե՛ք՝ զանազան մոդի՛ր մազապոխնեւում
հայ աղիլիկեւր կար անելու են զնոսմ
և ամբողջ որ ու գիշեր աշխատելով մի
առանձին ասօրից չեն ստանում, կար-
ծում ենք և հաստատացած ենք, որ դրա-
նաբար թեամբ նրանք անելի կաշխատեն,
աւելն և անելի սիրով պէտք է դրա-
նաբար թեան դիմէին, մանաւանդ որ զը-
նազարու թիւին անկէ պատուաւոր պա-
ռուպանքն է և, ինչպէս վերև ասեցինք,
միտք է զարգացումս:

ՇՈՒՆԴՈՒՑ. — Վերջին ժամանակներս
ներ զաղաքումը բարեգործութիւններ
թիւն աւելանում է. և որպիսութիւն է
պատճառում ամեն մի հասկացող ան-
ստորութեան, Յունաւորի 12-ին, Կէս-
ոյից յատոյ, Յովսէփ Տէր-Մկրչայելանցը
ողին աւանդում է, կիրակի, 14-ին, խն-
դին բաղաժութեամբ դազանը չլապ-
ած էին զաղաքայնները—մայր և
եղեցեւոր:

Կապույտ եղիսկույտը
ի ազդու դամբանական խօսեց և յայտ-
եց, որ հանգուցեալի որդի Գրիգորը
և եղբայրների հետ 200 ռ. ընծայեց. 100
թրիորդաց ուսումնարանին՝ 100-ը
ղայաց ուսումնարանին: Դամբանակից
տղայ հանգուցեալի փոքրիկ 7 ամայ
ուհի՝ աշակերտուհի՝ իւր պնայի վեր-
ն հրաժեշտի ճառը կարդաց, ունկնդիր-
նքի վրայ մեծ ազդեցութիւն գործեց
իւր փոքրիկ աղկկայ ճառու:

—Կիրակի, յուշուարի 14-ին, նոր դէ՝

Թիւն-
 արդու-
 ց Կարլ-
 րաւոն-
 ունքնե-
 լին տա-
 թիւնսոր
 ունի
 անց-Նո-
 ղինու-
 ն մաս-
 ինիստոր
 արաւա-
 քար-
 11-ին
 հաղոր-
 ըն նա-
 ցարտա-
 արա-
 տուուց
 ր մա-
 յանձ-
 ար նա
 3 ըսա-
 ց ակը-
 անդա-
 քաւոր
 լին լը-
 քաւայ
 մայցաւ
 անուիով
 յոնաւ
 անս Զ.
 աննստ
 Կ. Են
 լիարկ
 իարկ
 անկն-
 ին ի-
 յորու,
 ինու-
 աննն
 ուն-
 արձ-
 Ի Լա-
 ց յոյց
 ստո՛ր-
 անաւ-
 ի
 Կարլի-
 անցա-
 ր
 Դ 18
 Ի. —
 —ա-
 սկա-
 իու-
 արգի-
 ու-
 ալի
 նա-
 հի-
 ուն-
 անե-
 ք օ-
 ցարց
 սա-
 ու-
 նդ-
 ցցէ
 րա-
 ում
 ըս-
 է:
 ան-
 ած
 Ժա.
 սկի-
 ան
 ին-
 ից

10-6